

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษากระบวนการในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อศึกษาการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาเชิงปริมาณ

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง รวมทั้งสิ้น จำนวน 3,864 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2566 ก : 7)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan.1970 : 607 – 610) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Stratified random sampling) จำแนกตามจังหวัดที่สถานศึกษาตั้งอยู่ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 351 คน

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

จังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชลบุรี	2,423	220
ระยอง	1,441	131
รวม	3,864	351

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2566 ก : 7

การศึกษาเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังนี้

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยะเวลาที่มีผลการประเมินการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95-100) จำนวน 12 คน

2. การสนทนากลุ่ม ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีผลการประเมินการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95-100) ซึ่งไม่ใช่ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 5 คน

3. กำหนดคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย 1) มีประสบการณ์เป็นผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 3 ปี 2) มีส่วนเกี่ยวข้องกับกับการบริหารจัดการงานตามหลักธรรมาภิบาล อย่างน้อย 2 ปี และ 3) ยินดีและให้ความร่วมมือให้ข้อมูลเมื่อเกิดข้อสงสัยหรือขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพิ่มเติมได้

การศึกษาเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคอร์ท จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

1.1 เพศ	จำนวน 1 ข้อ
1.2 วุฒิการศึกษาสูงสุด	จำนวน 1 ข้อ
1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	จำนวน 1 ข้อ
1.4 ขนาดสถานศึกษา	จำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการ จำนวน 28 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 ด้านการส่งเสริมการบริหารวิชาการ	จำนวน 6 ข้อ
2.2 ด้านการส่งเสริมการบริหารงานบุคคล	จำนวน 6 ข้อ
2.3 ด้านการส่งเสริมการบริหารงบประมาณ	จำนวน 5 ข้อ
2.4 ด้านการส่งเสริมการบริหารทั่วไป	จำนวน 5 ข้อ
2.5 ด้านระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ	จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล จำนวน 17 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

3.1 ด้านการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่	จำนวน 5 ข้อ
3.2 ด้านค่านิยมประชาธิปไตย	จำนวน 5 ข้อ
3.3 ด้านประชารัฐ	จำนวน 4 ข้อ
3.4 ด้านความรับผิดชอบต่อการบริหาร	จำนวน 3 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2. เทคนิคที่ใช้ในการวัดในครั้งนี้ เลือกใช้เทคนิคการวัดที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคอร์ท (Likert Scale) ดังนี้

5 หมายถึง มีการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ระดับมาก

3 หมายถึง มีการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ระดับน้อย

1 หมายถึง มีการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ระดับน้อยที่สุด

3. สร้างข้อความที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อความ และข้อความที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 45 ข้อความ ตามนิยามศัพท์ที่ได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อความจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อความรายข้อว่าข้อความแต่ละข้อตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยให้ +1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่ายอมรับ ให้ 0 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่ายอมรับไม่ได้ และ ให้ -1 คะแนน

หากลองความเห็นว่าไม่ตรง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและ วัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปแล้วนำไปใช้สร้างแบบสอบถาม คะแนนรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

ในกระบวนการพัฒนาเครื่องมือวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำข้อคำถามเบื้องต้นจำนวน 78 ข้อ โดยพัฒนาข้อคำถามจากนิยามศัพท์ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรในการศึกษา ทั้งนี้ ข้อคำถามดังกล่าวได้รับการตรวจสอบความตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ด้วยวิธีดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญได้ลงความเห็นว่าเป็นข้อคำถามทั้งหมด ผ่านเกณฑ์ความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้วัดตัวแปรที่กำหนดได้ อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญ 3 ใน 5 ท่าน ได้เสนอแนะว่า จำนวนข้อคำถามที่มีอยู่ 78 ข้อนั้นอาจมากเกินไป และอาจสร้างความไม่สะดวก ให้กับผู้ตอบแบบสอบถาม จึงควรพิจารณารวมข้อคำถามที่มีข้อความเหมือนกัน คล้ายคลึงกัน หรือมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกัน เพื่อลดจำนวนข้อคำถามให้น้อยลงและคงความกระชับของแบบสอบถาม

ตามข้อเสนอแนะดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการพิจารณา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อคำถาม โดยการรวมข้อคำถามที่มีความคล้ายคลึงกันหรือเนื้อหาเดียวกันเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ แบบสอบถามมีความกระชับ และยังคงครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญและจำเป็นต่อการวัดตัวแปร ในการศึกษา จากกระบวนการดังกล่าว ผู้วิจัยได้ปรับลดจำนวนข้อคำถามจาก 78 ข้อ เหลือ 45 ข้อ โดยข้อคำถามที่คงไว้ยังคงสะท้อนตัวแปรทั้งหมดอย่างครบถ้วนและไม่ส่งผลต่อความถูกต้อง ของการวัดตัวแปร ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเอกสารการประเมินข้อคำถาม (แบบฟอร์ม IOC) สำหรับข้อ คำถามในรูปแบบเริ่มต้นที่มีจำนวน 78 ข้อ เพื่อแสดงให้เห็นกระบวนการตรวจสอบและ พิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ขณะที่แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการปรับปรุงจะมีจำนวน 45 ข้อ ซึ่งสะท้อนถึงข้อคำถามที่ได้ผ่านกระบวนการสังเคราะห์และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว จากนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามที่ปรับปรุงแล้วเรียนปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งเห็นชอบให้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ ได้แบบสอบถามที่เหมาะสม สะดวกต่อผู้ตอบ และยังคงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือทางวิชาการ จากนั้นจึง นำเครื่องมือที่ปรับปรุงดังกล่าวไปทดสอบคำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นตามขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ รายละเอียดการรวมและปรับปรุงข้อคำถามได้รับการบันทึกไว้อย่างครบถ้วนในกระบวนการพัฒนา เครื่องมือดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 การปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่	จำนวนข้อเดิม	จำนวนข้อคงเหลือปรับปรุงตามความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
ตอนที่ 2	53	28
ตอนที่ 3	25	17
รวม	78	45

ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย

5. นำข้อความที่คัดเลือกไว้จากข้อ 4 มาสร้างเป็นแบบสอบถามระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับข้าราชการครูในสถานศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-total Correlation) เท่ากับ 0.45 คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

6. นำข้อความที่ได้คัดเลือกไว้ตามข้อ 5 มาสร้างเป็นแบบสอบถามระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับบุคลากรในสถานศึกษาที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (C-Coefficient) ของครอนบราค (Cronbach, 1990 : 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองเท่ากับ 0.89

7. สรุปข้อคำถามที่หาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นแล้วตามข้อ 6 ที่สมบูรณ์แล้วเพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์มอบหมายให้สถานศึกษาในสังกัดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์

3. ผู้วิจัยกำหนดวันในการรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการเก็บเครื่องมือรวบรวมข้อมูลกลับคืนด้วยตนเอง ผ่านระบบออนไลน์

4. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนผ่านการตอบกลับในระบบออนไลน์และมีความสมบูรณ์ครบ 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา โดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สังกัดโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที (t - test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษาสูงสุด และขนาดสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเชิงปริมาณ

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) ใช้ในการวิเคราะห์ระดับการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 42)

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพ การส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 68)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการศึกษาเชิงปริมาณ

1. ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of Item Congruence : IOC) ใช้ในการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายข้อ ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560 : 206)

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับใช้ในการหาค่าอำนาจจำแนกข้อความรายข้อ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560 : 212)

3. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาทั้งฉบับ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560 : 210)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานการศึกษาเชิงปริมาณ

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการรับรู้การส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด และขนาดสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

การศึกษาเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคำถามเป็นเครื่องมือหลักในการศึกษา และได้ดำเนินการ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษาสภาพแวดล้อม แนวทางการพัฒนาและการวิเคราะห์สภาพบริบท ในระยะนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในพื้นที่ (Document Study) ได้แก่ รายงานการประชุม รายงานผลการดำเนินงานประจำปี ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก และ การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา โดยกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง ที่มีผลการประเมินการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95-100) จำนวน 12 คน และ การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง ที่มีผลการประเมินการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2566 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95-100) ซึ่งไม่ใช่ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 5 คน กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย 1) มีประสบการณ์เป็นผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 3 ปี 2) มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างน้อย 2 ปี และ 3) ยินดีและให้ความร่วมมือให้ข้อมูลเมื่อเกิดข้อสงสัยหรือขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพิ่มเติมได้

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์บริบท (Context Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลของการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้อามาตรวจสอบข้อมูลแบบผสมผสานกัน ประกอบด้วย การตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Data Triangulation) ประกอบด้วย เวลา เนื้อหา วิธีการ เพื่อพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ จากนั้นนำข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมาทำการยืนยันข้อมูลโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Review) ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในงานวิทยานิพนธ์นี้ โดยนำเสนอข้อมูลให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือและความเหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาเชิงคุณภาพ

ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ร่างแนวทางการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ขั้นตอนที่ 2 ยืนยันแนวทางการส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์บริบท (Context analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลและการตรวจสอบข้อมูลของการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (content analysis) ทั้งจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม การตรวจสอบข้อมูลสามเส้า การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ การแยกแยะองค์ประกอบ การเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ เพื่อนำไปสู่การนำเสนอในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive analysis) ดังวิธีการต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

1.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์เนื้อหา

1.2 จำแนกข้อมูลตามแนวทางการพัฒนาแต่ละประเด็น

2. วิเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

2.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์เนื้อหา

2.2 จำแนกข้อมูลตามแนวทางการพัฒนาแต่ละประเด็น

3. การตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Data Triangulation)

3.1 นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่ โดยการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล แหล่งที่มาของข้อมูล ทฤษฎีที่นำมาใช้ประกอบการสังเคราะห์ข้อมูล

4. การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Review)

4.1 นำเสนอข้อมูลให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือและความเหมาะสม การทดสอบสมมติฐานการศึกษาเชิงคุณภาพ

ทดสอบสมมติฐานตรวจสอบข้อมูลด้วยเทคนิคสามเส้า (Triangulation) ประกอบด้วย การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล แหล่งที่มาของข้อมูล ทฤษฎีที่นำมาใช้ประกอบการสังเคราะห์ข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมาทำการยืนยันโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Review) โดยนำเสนอข้อมูลให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม และมีประโยชน์